

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН, ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

КАФЕДРА СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА
І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

**РОЗВИТОК СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ
ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН:
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ
ТА СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ**

II МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

2 березня 2018 року

Одеса
2018

УДК 339.9(063)

Р 64

Організаційний комітет:

Горняк О. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та історії економічної думки ОНУ імені І. І. Мечникова.

Якубовський С. О. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Ломачинська І. А. – кандидат економічних наук, доцент, заступник декана економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова.

Ніколаєв Ю. О. – кандидат економічних наук, доцент, заступник завідувача кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова.

Відповідальний за випуск:

Якубовський Сергій Олексійович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ОНУ імені І. І. Мечникова

Розвиток сучасних міжнародних економічних відносин: фінансово-економічні та соціальні чинники: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 2 березня 2018 р.) / відп. за випуск д.е.н., проф. С. О. Якубовський. – Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2018. – 112 с.

ISBN 978-617-7326-30-3

Викладено тези доповідей учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасних міжнародних економічних відносин: фінансово-економічні та соціальні чинники», яка відбулася у м. Одеса 2 березня 2018 року.

УДК 339.9(063)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Гриценко О. А. УМОВИ ФОРМУВАННЯ РИНКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	6
Самійленко А. П. НАПРЯМИ І ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ГОСПОДАРСЬКОГО МЕХАНІЗМУ	9
Шедяков В. Е. УПРАВЛЕНИЕ ИНФОСФЕРОЙ И УПРАВЛЕНИЕ ИНФОСФЕРЫ: ВЕКТОР ПОСТГЛОБАЛЬНЫХ ТРАНСФОРМАЦИЙ.....	12

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Вітько Д. О. РОЗВИТОК АГРАРНОГО ЕКСПОРТУ УКРАЇНИ ДО ЄС.....	16
Денисов О. Є. ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ДЕРЖАВИ.....	19
Зеліско Н. Б., Булик О. Б. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ	22
Іващенко О. А. ПРОБЛЕМА ІДЕНТИФІКАЦІЇ ЗМІСТОВНОГО НАПОВНЕННЯ ДОПОМОГИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ	26
Король М. М., Лапа І. В. ДЕРЖАВНІ СОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ	29
Намонюк В. Є. МАСШАБ МІСТА ЯК ЙОГО ДЖЕРЕЛО ГЛОБАЛЬНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ.....	32
Овчаренко А. С. ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО СЕКТОРУ: ДОСВІД КРАЇН ЄС	36
Панченко В. Г. ВАЛЮТНИЙ НЕОПРОТЕКЦІОНІЗМ В МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНО-ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИНАХ	39
Поворозник М. Ю. УЗАГАЛЬНЮЮЧІ ПОКАЗНИКИ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ СТРУКТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ГАЛУЗІ.....	42
Примаченко І. Ф., Ніколаєв Ю. О. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЄС	45

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Волошин О. Ф., Кулик В. В.

ФОРМАЛІЗАЦІЯ МОДЕЛІ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТІВ І НАСЛІДКІВ
РЕАЛІЗАЦІЇ РІЗНИХ ВАРІАНТІВ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ЯК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ
В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ І РИЗИКУ 49

Гунченко М. В.

МІГРАЦІЙНИЙ РУХ ЯК ПРОБЛЕМА ЛОГІСТИКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ 51

Хрип'юк В. І.

СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ:
ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ 53

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Богданенко А. І.

ПРОБЛЕМАТИКА СИСТЕМИ
ІПОТЕЧНОГО ЖИТЛОВОГО КРЕДИТУВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ..... 57

Євсєєв А. С.

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ 59

Кацемір Я. В.

АНАЛІЗ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ СФЕРИ ПОСЛУГ 61

Китриш Е. Ю.

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ И ЭВОЛЮЦИЯ
СИСТЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЦЕПЯМИ ПОСТАВОК..... 64

Махмудова І. В.

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ
МОЛОЧАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ 68

Покровська Н. М.

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ:
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ 70

Снігир Л. П.

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ 73

СЕКЦІЯ 5. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Gaiduchok O. I., Stupnytskyi O. I.

ISSUES OF LENDING IN THE UKRAINIAN MARKET..... 77

Думікян А. К.

ВИДАТКИ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ
НА РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ 79

Пасічний М. Д.

УНІВЕРСАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ
ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ..... 83

Рубан М. О. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН	86
Стащук О. В. ПОСЛІДОВНІСТЬ ЗДІЙСНЕННЯ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ОЦІНКИ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ	89
Федорович І. М. МОДЕРНІЗАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	91
СЕКЦІЯ 6. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
Бутовська К. Ю., Колумбет О. П. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ І ВИКОРИСТАННЯМ ВИТРАТ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ.....	94
Євсєєва О. О. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ПОБУДОВИ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗБЛИЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ	97
СЕКЦІЯ 7. СТАТИСТИКА	
Остапенко Я. О., Блохіна М. М. СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ДО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	101
СЕКЦІЯ 8. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ	
Сотченко Є. В. ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ВИБОРУ НАЙБІЛЬШ ОПТИМІЗОВАНОГО СЦЕНАРІЮ ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ПЛАТІЖНОЇ ОПЕРАЦІЇ.....	106

ефекту від здійснення господарської діяльності суб'єктом господарювання та соціальної захищеності працівників.

Досліджено змістовного наповнення заробітної плати дало змогу виділити три напрями її трактування: з точки зору її ролі для держави, працівника та власника. Розмежування цих аспектів тлумачення заробітної плати дозволить удосконалити організаційне та методичне забезпечення ефективності формування та використання ресурсів на її оплату.

Література:

1. Податковий кодекс України від 01.09.2013 р. № 2755-VI: (поточна редакція від 01.01.2018р.) [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>. – Законодавство України.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]: закон України від 16.07.1999 р. №996-14 (редакція станом на 01.01.2018 р.). – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. – Законодавство України.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73 (редакція станом на 14.03.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Законодавство України.
4. П(С)БО 16 «Витрати»: наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318: станом на 09.08.2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Законодавство України.
5. П(С)БО 26 «Виплати працівникам»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601: станом на 10.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Законодавство України.

Євсєєва О. О.

*доктор економічних наук,
професор кафедри обліку і аудиту
Українського державного
університету залізничного транспорту
м. Харків, Україна*

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ПОБУДОВИ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КОНТЕКСТІ ЗБЛИЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО ТА ПОДАТКОВОГО ОБЛІКУ

Організація будь-якої підприємницької діяльності потребує наявності засобів праці, які у виробничо-господарській діяльності підприємства використовуються багаторазово (тривало), зберігають початковий зовнішній вигляд, зазнають зносу і передають свою вартість на собівартість продукції (витрати обігу) поступово протягом їх певного строку служби за встановленими нормами амортизації. Поняття амортизації з теоретичної точки зору не є новим, але у практичній діяльності суб'єктів господарювання із плином часу на

законодавчому рівні змінюються підходи до правил застосування методів нарахування амортизації основних засобів в обліковій діяльності. Тому важливо чітко відслідковувати такі нюанси змін діючого законодавства, особливо на фоні існування в системі обліку двох основних напрямів облікової діяльності – фінансового та податкового обліків [1].

Саме тому в сучасних умовах актуальним є дослідження економічної сутності амортизації основних засобів та методів її нарахування за правилами бухгалтерського та податкового обліку, що дозволить раціоналізувати облікові підходи до вибору методів амортизації основних засобів у фінансовому обліку з метою зменшення розбіжностей за видами обліку та в контексті побудови концептуальної моделі побудови амортизаційної політики підприємства [2].

Основним нормативним забезпеченням визначення сутності амортизації в обліку є П(С)БО 7 «Основні засоби» та Податковий кодекс України. Визначення амортизації за цими нормативними документами співпадають та формулюється так: «амортизація – систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації)». Таким чином, визначення поняття амортизації за видами обліку – бухгалтерським та податковим – співпадають. Тож сума нарахованої амортизації залежить від методу нарахування амортизації, вартості, яка підлягає амортизації, та строку корисного використання основного засобу.

Вивчення названих нами нормативних документів також свідчить про однакові підходи до встановлення розрахунку сум амортизації за такими методами як: прямолінійний, зменшення залишкової вартості, прискореного зменшення залишкової вартості, кумулятивний, виробничий.

За П(С)БО 7 «Основні засоби» обмеження щодо вибору методу нарахування амортизації для окремих класифікаційних груп основних засобів відсутні.

Що стосується Податкового кодексу України, то тут спостерігається зовсім інша ситуація: класифікація основних засобів в податковому обліку відрізняється від класифікації основних засобів у фінансовому обліку, а також встановлені обмеження до застосування тих чи інших методів нарахування амортизації основних засобів для певних класифікаційних груп. Так, наприклад: метод прискореного зменшення залишкової вартості застосовується лише при нарахуванні амортизації до об'єктів основних засобів, що входять до груп 4 (машини та обладнання) та 5 (транспортні засоби); амортизація об'єктів груп 9, 12, 14, 15 за прямолінійним або виробничим методами; на основні засоби груп 1 та 13 амортизація не нараховується.

Окрім названих причин, є й інші, внаслідок чого в питанні нарахування амортизації між фінансовим та податковим обліками виникають розбіжності.

Так, відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» на підставі принципів побудови бухгалтерського обліку, суб'єкти господарювання не мають права змінювати прийняту облікову політику протягом облікового року. Це означає, що самостійно прийняті суб'єктом господарювання для цілей бухгалтерського обліку методи

нарахування амортизації основних засобів в обліковій політиці не можуть змінюватись протягом облікового року. [3]

Також суб'єкт господарювання самостійно обирає метод нарахування амортизації в цілях оподаткування та також зазначає його в наказі про облікову політику.

На відміну від фінансового обліку, нарахування амортизації в цілях оподаткування здійснюється підприємством за методом, визначеним наказом про облікову політику з метою складання фінансової звітності, та може переглядатися в разі зміни очікуваного способу отримання економічних вигод від його використання. В такому разі нарахування амортизації за новим методом починається з місяця, наступного за місяцем прийняття рішення про зміну методу амортизації.

Так, фінансовий облік і податковий облік є різними підсистемами обліку та мають різні цілі. В той же час, методи нарахування амортизації є елементом облікової політики. За діючим законодавством підприємство може нараховувати амортизацію в цілях оподаткування одним методом, а в цілях складання фінансової звітності – іншим. В такому випадку це вплине на такий показник як собівартість реалізованої продукції.

Не дивлячись на наочні розбіжності між фінансовим та податковим обліком, в питанні нарахування амортизації їх об'єднує те, що облік об'єктів, що підлягають амортизації, здійснюється за кожним об'єктом, що входить до складу окремої групи основних засобів, у тому числі вартість ремонту та поліпшення об'єктів основних засобів, отриманих безоплатно або наданих в оперативний лізинг (оренду), як окремий об'єкт амортизації. Це означає що у загальній обліковій діяльності суб'єкт господарювання має інформаційний матеріал щодо фактичних розбіжностей між підсистемами обліку, не дивлячись на те, що мова йде про один і той же об'єкт дослідження.

Реалії діючого законодавства вказують на пріоритетність податкового обліку перед фінансовим з точки зору наслідків відповідальності суб'єктів господарювання. А відтак, для кожного суб'єкта господарювання постає актуальне питання розробки такої облікової політики, яка б могла зменшити розбіжності між названими видами обліку, що дозволить раціоналізувати облікову діяльність практикуючих фахівців та підвищити якість облікової інформації для управлінських рішень [4].

Проведене дослідження дозволило зробити такі висновки: по-перше, визначення поняття амортизації за видами обліку – бухгалтерським і податковим – співпадають; по-друге, сума нарахованої амортизації залежить від методу нарахування амортизації, вартості, яка підлягає амортизації, та строку корисного використання основного засобу; по-третє, методи амортизації за видами обліку співпадають; по-четверте, у податковому обліку встановлені обмеження щодо вибору методу нарахування амортизації для окремих податкових класифікаційних груп основних засобів; по-п'яте, у фінансовому обліку не можна змінювати метод нарахування амортизації протягом

облікового року, в той час як у податковому обліку протягом облікового року можна змінювати метод нарахування амортизації основних засобів.

Проведене дослідження щодо облікових аспектів застосування методів амортизації основних засобів за Податковим кодексом України привів нас до головного висновку про необхідність прийняття в обліковій діяльності однакових методів нарахування амортизації за встановленими класифікаційними групами за видами обліку, не дивлячись на те, що вони також розрізняються чинним законодавством.

Вибір однакових методів нарахування амортизації основних засобів за видами обліку дозволить зменшити бухгалтерські та податкові розбіжності, що в свою чергу раціоналізує облікову діяльність практикуючих фахівців та підвищить якість облікової інформації для прийняття управлінських рішень.

У сучасних умовах актуальним є дослідження та пошук раціональних облікових підходів до вибору методів амортизації основних засобів в обліковій діяльності суб'єкта господарювання з метою зменшення розбіжностей за видами обліку як в контексті його гармонізації в умовах євроінтеграції і глобалізації й поступового руху й наближення до міжнародних стандартів обліку, так і в контексті розробки виваженої концептуальної моделі побудови амортизаційної політики на рівні держави [5].

Література:

1. Евсеєва О. Внедрение положений концепции амортизационной политики / О. Евсеєва // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – май. – № 9–10 (149–150). – 2003. – С. 45–49.
2. Евсеєва О. Актуальные вопросы совмещения бухгалтерского и налогового учетов или Как «работает» П(С)БУ 17 / О. Евсеєва // Вестник бухгалтера и аудитора Украины. – январь. – № 1–2 (141 – 142). – 2003. – С. 5–9.
3. Євсєєва О.О. Облікова політика та її складові елементи / О.О. Євсєєва // Економічний простір. – Збірник наукових праць. – № 105. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2016. – С. 67–77.
4. Євсєєва О.О. Нова класифікація підприємств та її вплив на організацію складання та подачі фінансової суб'єктів господарювання / О.О. Євсєєва // Економічний простір. – Збірник наукових праць. – № 129. – Дніпропетровськ : ПДАБА, 2018.
5. Євсєєва О.О. Вдосконалення реалізації державної політики стратегічного розвитку територій України в умовах євроінтеграції і глобалізації / О.О. Євсєєва // Пріоритети розвитку національної економіки в контексті євроінтеграційних та глобальних викликів : [монографія] / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О.С. Іванілова. – Х. : ФОП Панов А.М., Видав. Дім «В справі», 2016. – 429 с. – Розділ 3. – С. 291–303.